

Operació Judes, quan una causa per «terrorisme» es desfà com un terròs de sucre

El sumari judicial no acredita l'existència d'explosius, que es va donar per segura en molts mitjans, i l'Audiència Nacional ja ha deixat en llibertat a set dels nou detinguts

Xavier Duch, de Sabadell, és un dels CDR alliberats | Albert Hernández

Dels nou CDR detinguts en el marc de l'operació Judes el 23 de setembre, set ja han quedat en llibertat. David Budria i Borrero van ser alliberats amb càrrecs de terrorisme hores després i encara no han passat a disposició judicial, mentre que Txevi Buigas, Xavier Duch, Eduard Garzón, Alexis Codina i Ferran Jolis han sortit de la presó en les darreres hores. Després de tres mesos, l'Audiència Nacional reconeix el que quedava clar amb l'obertura del sumari: cap dels acusats tenia explosius

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/190571/sumari/dels/cdr/no/acredita/existencia/explosius>) .

Buigas, Duch i Garzón

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/193198/tres/dels/cdr/acusats/terrorisme/surten/preso>) sortien de Soto del Real el 20 de desembre després de pagar 5.000 euros de fiança cadascun. Tres dies més tard, el 26 de desembre, l'Audiència Nacional també va decretar l'alliberament de Ferran Jolis i Alexis Codina

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/193398/llibertat/sota/fianca/altre/dels/cdr/acusats/terrorisme>) , amb fiances de 5.000 i 10.000 euros respectivament. Tots dos han sortit finalment de la presó aquest divendres.

El tribunal ha sol·licitat una fiança més elevada a Codina que a la resta perquè considera que aquest forma part del "nucli productor" dels anomenats de l'Equip de Resposta Tàctica (ERT), nom amb què el jutge d'instrucció de l'Audiència Nacional, Manuel García Castellón, va batejar el suposat grup integrat pels nou detinguts. Un nucli productor encarregat, segons el sumari judicial, d'elaborar els explosius amb què els CDR volien suposadament causar estralls.

La sala penal contradiu el jutge d'instrucció

A l'hora de la veritat, però, l'obertura del sumari deixava clar que la Guàrdia Civil no havia trobat explosius en cap dels domicilis ni locals escorcollat el 23 de setembre. Ara, tres mesos després, la sala penal de l'Audiència ha arribat a la mateixa conclusió, contradient el criteri de García Castellón. Així doncs, tot i valorar que Codina formava part del nucli productor, el tribunal només considera provada l'existència de precursors d'explosius. És a dir, substàncies que degudament barrejades podrien ser utilitzades en forma de bombes.

L'Audiència Nacional només considera provada l'existència de precursors d'explosius

El jutge d'instrucció considera que, juntament amb Codina, Germinal Tomàs i Jordi Ros també formaven part d'aquest suposat nucli productor. Tots dos continuen en presó provisional i la seva defensa, exercida per Alerta Solidària, presentarà un recurs contra la mesura cautelar al jutjat d'instrucció de l'Audiència Nacional els propers dies.

A l'espera del que digui la Fiscalia, si García Castellón dona la raó a la defensa, l'alliberament de Tomàs i Ros podria ser immediat, però si dicta el manteniment de la presó provisional, Alerta Solidària hauria de recórrer de nou a la sala penal a través d'una apel·lació. Aquest camí podria dilatar el procés aproximadament un mes.

Es mantenen els càrrecs

A l'espera de si Ros i Tomàs podran també sortir de la presó o no, l'Audiència Nacional manté oberta la investigació sobre els nou CDR amb càrrecs de terrorisme, tinença d'explosius i conspiració per fer estralls.

En l'auto d'alliberament de Codina, la sala penal recalca que a banda de no trobar explosius en els escorcolls, tampoc se n'han trobat en les proves pericials. No és la primera vegada, però, que l'existència de possibles precursors serveix de marc a una investigació d'aquestes característiques. El cas del comando Dixan, o la consideració que el jove Adrià Carrasco podria fer servir els cordons del seu calçat com a metxa són alguns precedents a l'estat espanyol.

En el cas de Codina, l'Audiència es limita a descartar l'existència d'explosius però no va més enllà, argumentant que els tempos judicials actuals són de "mera constatació d'indícis de probabilitat delictiva".

El manteniment dels càrrecs per terrorisme permet que la causa continuï en mans de l'Audiència Nacional

També es manté per ara l'acusació de terrorisme, ja que la sala penal argumenta que en aquest moment no es pot emetre un judici definitiu "suficientment fundat" sobre si els fets investigats són de naturalesa terrorista. Un dubte que permet que la causa no es mogui de l'Audiència Nacional, competent per investigar casos de presumpte terrorisme. Cal recordar que el punt de partida del sumari judicial és la consideració dels CDR com a "organització criminal".

Sobre la conspiració per fer estralls, el sumari judicial no acredita cap objectiu concret contra els quals el suposat ERT volgués atemptar i es limita a reflectir la presumpta voluntat dels investigats d'ocupar el Parlament.

Per tant, sense explosius i sense cap conspiració acreditada, queda per veure si un cop finalitzada la instrucció, l'Audiència manté els mateixos càrrecs. Sobre l'acusació de terrorisme, la reforma del codi penal impulsada el 2015 pel PP i el PSOE - i que va tirar endavant amb l'abstenció de CiU - permet investigar com a terrorisme delictes com els desordres públics i accions que no requerissin l'ús d'armes.

"Batalla jurídica i resposta popular"

En declaracions a **NacióDigital**, l'advocada d'Alerta Solidària Eva Pous valora positivament els últims alliberaments però insisteix en les "vulneracions de drets" que han patit alguns dels seus clients.

La defensa té previst presentar recursos d'empara al Tribunal Constitucional. "Si hem de recórrer en algun moment a la justícia europea, hem d'esgotar totes les vies", argumenta Pous.

Eva Pous: "Si tothom s'hagués quedat a casa, segurament ara l'escenari seria diferent"

Sobre la possibilitat de demanar indemnitzacions pel temps que han passat a la presó, no serà possible fer-ho fins que hi hagi una sentència ferma. Si aquesta acaba sent inculpatòria, els dies passats a la presó es restaran de la totalitat de la sentència. Si és absolutòria, sí que s'obrirà llavors la porta a sol·licitar indemnitzacions. "Amb indemnitzacions o sense, el patiment generat (<https://www.naciodigital.cat/noticia/191857/detencio/jordi/23-s/canviat/vida/familia>) difícilment es podrà reparar", argumenta Pous.

Per a l'advocada, la "batalla jurídica" de la defensa ha estat lògicament un dels detonants dels alliberaments, però posa al mateix nivell la "resposta popular" (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/70566/videos/4000/persones/omplen/centre/sabadell/protestar/contra/detencions/guardia/civil>) . "Si tothom s'hagués quedat a casa, segurament ara l'escenari seria diferent", assegura.

Pous defensa que l'Operació Judes buscava des de l'inici fer "defallir" les mobilitzacions que es preveien com a resposta a la sentència de l'1-O i valora que l'evolució de la causa ha fet "obrir els ulls" a molta gent. "Els llinars democràtics de l'estat espanyol han quedat clars", conclou.